

Abbie Taylor

IN VEILIGE
HANDEN

the house of books

Oorspronkelijke titel

In safe hands

Uitgave

BANTAM BOOKS, Transworld Publishers, Londen

Copyright © 2011 by Abbie Taylor

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2012 by The House of Books,
Vianen/Antwerpen

Vertaling

Yvonne de Swart

Omslagontwerp

Cunéra Joosten

Omslagdia's

vrouw: Ruby del Angel/Arcangel Images/HH

bed: © Sagel & Kranefeld/Corbis

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 3391 6

NUR 332

D/2012/8899/103

www.thehouseofbooks.com

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

I

‘Zuster!’

Ergens op de afdeling werd geroepen.

Zuster Dawn Torridge keek naar de deur van de zijkamer. Waarschijnlijk wilde iemand een glas water of een steek. Clive en Elspeth waren er allebei vandaag. Een van hen zou er wel voor zorgen.

Ze wendde zich weer tot haar patiënt.

‘Gaat het, mevrouw Walker?’ Ze glimlachte naar de oude dame die rechtop zat, leunend tegen een berg kussens. Ze hielp mevrouw Walker met drinken, hield het kopje tegen haar lippen en ondersteunde haar hoofd zodat ze kon slikken. ‘Vindt u die thee wel lekker?’

Mevrouw Walker was niet in staat te antwoorden, maar aan de manier waarop ze van de thee slurpte zag je duidelijk dat ze dolblij was met de donkerbruine vloeistof, die inmiddels lauw en bitter moest zijn. Van buiten, zes verdiepingen lager, kwam het verre, ratelende geluid van een trein die over de spoorbrug denderde, maar hier in het kamertje boven was het een en al rust. Je hoorde alleen dat mevrouw Walker tussen de slokjes thee door naar adem hapte en het regelmatige ‘bliep’ van de antibioticapomp naast haar bed. De lippen van mevrouw Walker waren droog en gebarsten en zagen er pijnlijk uit. Hoelang had ze al zo gelegen met het kopje thee net buiten haar bereik op haar nachtkastje? Dawn nam zich voor de junior verpleegkundigen te zeggen dat ze moesten controleren of de patiënten bij hun eten en drinken konden voordat ze hen alleen lieten.

‘Zuster!’

Weer dat roepen op de afdeling. Er was iets aan de hand. Dawn fronste haar wenkbrauwen en keek op.

‘ZUSTER!’ De paniek was onmiskenbaar. ‘Help! Kom vlug!’

Dawn zette het kopje snel terug op het schoteltje.

‘Een ogenblikje,’ zei ze tegen mevrouw Walker.

Ze zette het schoteltje neer en snelde naar de deur.

Clive en Elspeth waren nergens te bekennen. Halverwege de grote, hoge zaal met de rijen door blauwe gordijnen omgeven bedden zat een man in een bruine pyjama geknield op zijn bed, zijn blik strak op de zusterpost gericht. Zodra hij Dawn zag, stak hij zijn armen in de lucht en begon hij wild te gebaren.

‘Zuster!’ Hij wees naar de gordijnen rond bed elf. ‘Daar. Snel!’

Dawn rende de zaal op. Haar gedachten tolden, terwijl ze zich probeerde te herinneren wat ze over de patiënt van bed elf wist. Meneer Jack Benson, tweeënzeventig jaar. Eerder die ochtend aan zijn schildklier geopereerd. Hij was volkomen stabiel toen ze hem voor het laatst, nog geen twee uur geleden, had gezien.

‘Hou hem goed in de gaten,’ had ze Clive, de senior verpleegkundige, op het hart gedrukt. ‘Een schildklier kan gevaarlijk zijn. Ik moet naar een budgetvergadering, maar als er problemen zijn kun je me oppiepen.’

De budgetvergadering was uitgelopen en omdat ze niets van Clive had gehoord was Dawn ervan uitgegaan dat alles in orde was. Maar nu ze zich naar het bed haastte, deed een scherp, schrapend ‘huuuu huuuh’ vanachter het gordijn haar hart ineenkrimpen. *O, nee! Dit niet!* Ze had het geluid in geen jaren meer gehoord, maar je hoefde het maar één keer te horen om onmiddellijk te weten wat het was. Ze greep het gordijn en rukte het opzij.

Jack Benson zat rechtop in zijn bed. De knopen van zijn paisley pyjamajasje stonden bij zijn borst open. In zijn hals had hij, als een gruwelijke Monster van Frankenstein-ketting, een rij metalen hechtingen zitten van zijn schildklieroperatie van die ochtend. Maar dat was niet de reden dat Dawn geschrokken een stap naar achteren deed. De hals van meneer Benson was gezwollen en had

tweemaal zijn normale omvang. Het zag eruit alsof een enorme, gevlekte, opblaasbare band zich om zijn keel had gewonden, hem smoorde en de lucht uit zijn longen perste. Door de druk puilden zijn ogen uit. Naar adem happend greep hij naar zijn hals.

Dawn kwam onmiddellijk in actie. Ze drukte op de alarmknop boven het bed. Terwijl het hoge, doordringende geluid over de afdeling klonk, rukte ze een zuurstofmasker van de muur en trok het elastiek om het hoofd van de patiënt.

‘Goed, meneer Benson.’ Ze deed haar best kalm te klinken. ‘Inademen.’

Jack Benson drukte met beide handen het masker tegen zijn gezicht en zoog uit alle macht de zuurstof op. *Huuuh, huuuuh*. Het plastic van het masker besloeg en werd weer helder, besloeg en werd weer helder. Hij keek naar Dawn, zijn ogen groot van angst. *Dit werkt niet. Dóé iets.*

Het geluid van rennende voetstappen kwam naderbij. Clive en Elspeth kwamen vanachter het gordijn tevoorschijn.

‘Mijn god.’ Bij de aanblik van de zwelling sloeg Elspeth haar hand voor haar mond.

‘Hij heeft een bloeding,’ zei Dawn. ‘De druk sluit zijn luchtpijp af. Clive, haal de noodkar. Elspeth, blijf bij hem, ik piep de chirurg op.’

Ze rende naar de zusterpost en tikte het piepernummer in. *Schiet op! Schiet op!* Verderop stond Elspeth handenwringend bij het bed. *Neem zijn bloeddruk op*, gebaarde Dawn. De telefoon ging. Snel nam ze op.

‘Met Coulton.’ Zijn stem klonk verveeld en lijsig.

Een van de arts-assistenten. Dawn had geen gezicht bij zijn naam. En verdeed haar tijd niet dat te vinden. ‘Met zuster Torridge van Forest Ward. De schildklieroperatie van bed elf heeft een bloeding.’

Er klonk een diepe zucht uit de hoorn. ‘U bedoelt zeker dat er wat bloed uit zijn wond komt.’

‘Nee. Ik heb het over een ernstige-’

Dokter Coulton onderbrak haar. ‘Wat is zijn bloeddruk?’

‘Die hebben we nog niet gemeten, maar–’

‘Zuster, dat zou toch als eerste moeten gebeuren? Ik heb het razend druk hier op de Spoedeisende Hulp. Het zou fijn zijn als u ervoor kunt zorgen dat u de volgende keer dat u belt de volledige informatie hebt.’

Dawn knipperde met haar ogen. Dacht deze arts-assistent met zijn bevoogdende toontje nu echt dat een afdelingshoofd niet kon zien wanneer er zich een noodsituatie voordeed?

Ze bleef kalm. ‘U bent er misschien niet van op de hoogte, dokter Coulton, maar de schildklier van meneer Benson is vanochtend verwijderd. De bloeding drukt nu op zijn luchtpijp. Ik waarschuw u, als er niet binnen tien minuten ingegrepen wordt, gaat hij dood.’

Ze wachtte niet af of hij er nog iets tegenin zou brengen, maar legde de hoorn neer en haastte zich terug naar het bed. In de paar minuten dat ze was weggeweest, was de zwelling van meneer Bensons nek verergerd. Zijn gezicht was nu donkerrood, de druk bemlemde zijn bloedsomloop en zijn ademhaling. Hij krabde aan zijn hals alsof hij letterlijk het vlees van zijn luchtpijp af wilde trekken. *Huuuh, huuh.* Zijn schouders gingen op en neer van de inspanning; het moest zoiets zijn alsof je door een dun rietje probeerde lucht op te zuigen. Dawn wendde haar blik naar zijn nachtkastje en zocht snel tussen de spullen naar wat ze nodig had. Een fles rode druivensap. Een bril op een boek. Een in tweeën gevouwen blaadje waarop in een bibberig handschrift in groen geschreven stond: *Gauw beter worden, opa.* En toen zag ze hem: de agrafetang, keurig steriel verpakt. Op Dawns afdeling gold de strenge regel dat er bij iedere schildklierpatiënt altijd zo’n tang aanwezig moest zijn, zodat je er in een noodsituatie niet naar hoefde te zoeken. De enige manier om Jack Benson van de enorme druk in zijn hals te verlossen was het doorknippen van de agrafen, de metalen hechtingen in zijn wond. De wond moest worden geopend zodat het bloed kon weglopen. Ze griste de tang van het nachtkastje en rukte de verpakking eraf, klaar om hem aan dokter Coulton te geven zodra die arriveerde.

Gespannen stonden ze in een halve cirkel om het bed te wachten, Dawn met de tang in de aanslag, Clive die de noodkar op z'n plaats zette, Elspeth nog steeds met haar handen voor haar gezicht. Dawn keek naar de zaaldeuren. Elk moment kon dokter Coulton er nu zijn. Uit haar telefoontje zou hij begrepen moeten hebben dat hij moest laten vallen waar hij mee bezig was en haast moest maken. Jack Benson was nog altijd aan het vechten. *Huuuh, huuh.* Het zweet droop van zijn gezicht. Als blauwe wormen lagen zijn opgezwollen aderen op zijn slapen. Hij leunde voorover, hield ter ondersteuning zijn dijen vast, zich tot het uiterste op elke ademhaling concentrerend. Het zuurstofmasker zat scheef, het elastiek drukte zijn grijze haar in pieken overeind. Hij keek de verpleegkundigen om zich heen paniekerig aan. *Help me. In godsnaam! Doe wat!* Ze kon het niet aanzien. Dawn trok het zuurstofmasker recht, draaide de zuurstof hoger en zette het hoofdeinde van het bed omhoog om hem wat extra steun te geven. 'De dokter is onderweg,' zei ze. 'Hij kan er elk moment zijn.'

Dat hoopte ze althans. Ze voelde iets hard tegen haar scheenbenen stoten. De punt van de noodkar, die Clive verplaatste.

'Dat ziet er niet best uit, hè?' zei hij toen Dawn naar hem keek.

Ze kon zich niet inhouden. 'Waarom heb je hem niet in de gaten gehouden? Ik heb het je nog zo gevraagd.'

Clive sloeg zijn armen over elkaar en stak zijn onderkaak naar voren. 'Alsof ik daar de tijd voor had! Het is al de hele dag een chaos op de afdeling.'

Het was helemaal niet druk geweest en bovendien had Dawn hem een paar minuten geleden met Elspeth uit de koffiekamer zien komen. Maar dit was niet het moment om het daarover te hebben. De deuren naar de afdeling waren nog steeds dicht. Waar bleef dokter Coulton? Jack Benson ging met de minuut achteruit. Hoe langer de druk op zijn luchtpijp duurde, hoe groter de schade. Uiteindelijk zou de luchtpijp zo opzwellen dat hij zich zou afsluiten. Als dat gebeurde zou het te laat zijn, wat ze ook zouden doen om hem te redden.

‘Piep die dokter alsjeblijft nog eens op,’ beval ze Clive. De huid van meneer Bensons hals puilden uit tussen de agrafen. Dawn voelde de veer van de tang in haar hand. Ze kon de agrafen er best zelf uithalen. Verpleegkundigen verwijderden dagelijks agrafen. Maar dit was geen gewone wond. Het openen ervan zou de enorme druk wegnemen, niet alleen op de luchtpijp, maar ook op de bloeding. Zonder chirurg of apparatuur om de bloeding onder controle te houden, zou meneer Benson dood kunnen bloeden. De strikte regel, door professor Kneebone zelf uitgevaardigd, was dat een arts de beslissing moest nemen.

De handen van meneer Benson gleden van zijn dijen. Hij viel achterover in de kussens. Werd zijn ademhaling trager? Werd het scherpe ‘huuuu huuuh’ zwakker? Hij lag bewegingloos en leek naar iets in de verte voor hem te staren, de angst in zijn ogen had plaatsgemaakt voor een wazige blik.

‘Het gaat beter.’ Elspeth vouwde haar handen ineen tegen haar borst.

Dawn corrigeerde haar niet. Het ging niet beter met meneer Benson. De vertraagde ademhaling betekende dat er nauwelijks nog lucht in zijn longen kwam. Hij was uitgeput. Over een paar minuten zou hij de kracht niet meer hebben om te ademen. Als het zover was, zou hij zijn bewustzijn verliezen en zou het met hem gedaan zijn.

‘Jullie kunnen beter naar huis gaan,’ had Dawn zijn vrouw en dochter die ochtend geadviseerd. ‘Probeer wat te rusten. Hij slaapt toch bijna de hele dag.’

‘Weet u het zeker, zuster?’ Zijn vrouw, een slanke, goedgeklede vrouw van in de zestig, zag eruit alsof ze de afgelopen nacht niet veel slaap had gehad. ‘Het was zo’n ingrijpende operatie. Ik ga liever niet bij hem weg.’

‘Het komt helemaal goed.’ Dawn had haar recht in de ogen gekeken. ‘Ik beloof het u. Hij is hier in goede handen.’

Ze waren nog geen drie uur geleden vertrokken, erop vertrouwend dat hij bij haar veilig was.

Opnieuw keek ze van de agrafetang naar de deuren. Wat ze ook

deed, het zou in alle gevallen fout zijn. Als ze de wond zou openen, kon Jack Benson doodbloeden. Als ze niets deed, kon hij hier voor haar ogen stikken. Achter haar zei Clive, weer terug van de telefoon, bezorgd: ‘Hij ziet wel erg grijs, hè? Ik denk niet dat hij het redt.’

Dawn rechtte haar rug en knelde haar vingers om de tang. ‘Wél. Hij redt het wél.’

Ze kon geen moment langer wachten. Regels of geen regels, het leven van deze man lag in haar handen. Zij was het afdelingshoofd; zij was verantwoordelijk voor hem. Als ze de verkeerde beslissing nam, dan moest dat maar. Maar ze zou niet gewoon maar blijven staan en werkeloos toezien hoe hij stierf.

Haar handen waren vaster dan ze had verwacht toen ze de tang op de eerste metalen agrafe plaatste. Hoewel de agrafe bijna in de gezwollen huid was verdwenen, wist ze een van de bladen van de tang eronder te wringen. Meneer Benson reageerde niet. Hij was al te ver heen om iets te voelen. Dawn kneepte in de tang.

Knip! De eerste agrafe brak in tweeën. Ze ging verder met de volgende.

Knip! Knip! Knip! Er was nu geen weg terug meer. Een voor een schoten de agrafen los. De wond opende zich. Een golf knalrood bloed stroomde over meneer Bensons borst.

‘Jack.’ Dawn schudde zijn schouders heen en weer. ‘Hoor je me? Kun je ademen?’ Zijn ogen bleven gesloten. Bewoog zijn borst nog? Ze boog zich voorover om te luisteren. Hoorde ze iets? Kwam er lucht uit? Ze schudde nog eens aan zijn schouders. ‘Jáck!’

Een zwak kloppen, als een hartslag, bij haar zij. Ze keek naar beneden. Het kloppen kwam van de hand van meneer Benson, die omhoogkwam. De hand zocht haar arm, vond die, en kneepte zacht.

Dawn pakte zijn hand en kneepte terug. ‘Goed zo,’ fluisterde ze. ‘Goed zo. Goed gedaan.’

Hij ademde! Ze kon het nu duidelijk horen. De enorme druk was van zijn luchtpijp af; er kon weer lucht door. Maar nu had-

den ze een nieuw probleem. Het bloed stroomde nog steeds uit zijn hals, doorweekte zijn pyjama. Ontzet zag Dawn hoe de dieprode kring op de lakens zich uitbreidde. Het bloeden moest worden gestopt; ze moesten hem zo snel mogelijk naar de operatiekamer zien te krijgen. Hoeveel bloed was er al in het bed gestroomd? Eén liter? Twee?

‘Bel de bloedtransfusiedienst,’ zei ze tegen Elspeth. ‘Zeg dat meneer Benson zes zakken bloed nodig heeft.’ Ze draaide het kraantje van de zak met zoutoplossing hoger zodat de vloeistof niet meer in zijn arm druppelde, maar stroomde.

Met een ratelend geluid werd het gordijn verder opengetrokken. In de opening stond een lange, magere, kalende man in een smeteloos witte jas. Dokter Coulton, veronderstelde Dawn. De uitdrukking in zijn ogen was verveeld en hooghartig: *hopelijk ben ik niet voor niets gekomen*. Maar één blik op meneer Benson en de hooghartigheid verdween van zijn gezicht.

‘Wat is hier gebeurd?’

‘Ik heb de agrafen doorgeknipt,’ zei Dawn.

‘De agráfen doorgeknipt? Hoe kunt u dat verdomme—’

Hij duwde haar opzij en boog zich snel over de patiënt, voelde zijn handen, trok zijn onderste oogleden naar beneden en blafte bevelen. ‘Wat is zijn hb? Er moet bloed komen. Nu! Is de operatiekamer gebeld? Mijn hemel, zuster!’ Met een ruk draaide hij zich om naar Dawn. ‘Ik hoop voor u dat het werkelijk nodig was wat u hebt gedaan.’

Als hij eerder was komen opdagen, had hij zelf kunnen bepalen of het nodig was. Maar ze deed geen poging om met hem in discussie te gaan. Ze had zelf de beslissing genomen om de hals open te maken. Als dat fout was geweest, zou ze de consequenties onder ogen zien. Op dit moment was de patiënt het belangrijkste. Ze liep terug naar de telefoon en regelde snel de operatiekamer, het vervoer en de intensive care. Daarna, terwijl de brancardiers met een brancard de deuren door stormden, griste Dawn de spullen bijeen die meneer Benson nodig zou hebben: zuurstoftank, monitor, extra zakken zoutoplossing, ampullen met adrenaline.

Daarna liep ze voor het team uit om de zware houten deuren te openen, zodat ze geen seconde zouden verliezen

Vanuit de afdeling stroomde licht de hal in. Ze vlogen door de gang, de twee ok-assistenten in hun donkergroene operatiekleding, de nieuwe, pedante arts-assistent, zijn witte jas gewichtig flapperend, en meneer Benson, bleek en nog steeds badend in het bloed. Dawn keek hoe hij weggereden werd. Bewegingloos stond ze daar in haar donkerblauwe uniform, haar lange schaduw voor haar, tussen de deuren van haar afdeling.

‘De luchtpijp was vrijwel geheel afgesloten,’ rapporteerde Francine, de intensivacareverpleegkundige, later die middag. ‘Het had geen minuut langer moeten duren.’

Om hen heen tikten en piepten de rijen hartmonitoren en dialyse machines. In zijn hoge bed lag meneer Benson buiten bewustzijn, zijn hoofd en hals verbonden met lange stroken verbandgaas, elke centimeter van zijn gezicht bedekt, behalve zijn neus. Ergens uit het midden stak een buis die door een plastic slang verbonden was met het beademingsapparaat. Hij leek wel een gigantische witte mummie. Maar na een ruim drie uur durende operatie om de bloeding onder controle te krijgen, was hij eindelijk buiten levensgevaar.

Francine stelde de inloopsnelheid van de zak bloed bij die boven zijn bed hing. ‘Professor Kneebone heeft tegen het ok-personeel gezegd dat als de wond niet opengemaakt was, hij dood was gegaan.’ Ze gaf Dawn een por met haar elleboog. ‘Goed gedaan, Dawn. Het is aan jou te danken dat hij nog leeft.’

Meneer Bensons hand lag wit en bewegingloos op zijn laken. ‘Het had nooit zo ver mogen komen,’ zei Dawn. Ze streek over de wasachtige huid. ‘Ik dacht dat ik erop kon rekenen dat Clive hem in de gaten zou houden. Als de patiënt van bed tien niet om zijn gordijn had gekeken om een koptelefoon te lenen...’ Ze huiverde.

Francine trok een wenkbrauw op. ‘Koffie?’

‘Ja, lekker.’

In het naar geroosterd brood geurende keukentje van de in-

tensive care zette Francine water op en schepte koffiepoeder in bekers.

‘Clive is toch die nieuwe verpleegkundige?’ riep ze bij het aanrecht. ‘Hij ziet er een beetje onverzorgd uit, vind je niet? Alsof hij nodig eens onder de douche moet. Misschien had hij niet door hoe ernstig het was.’

‘Maar hij is een senior.’ Dawn zat op haar hurken bij de koelkast, op zoek naar melk. ‘En het was niet alleen meneer Benson. Hij heeft ook niet naar de andere patiënten omgekeken, ze hebben de hele ochtend niets te drinken gehad. Ik weet het niet, Fran.’ Ze vond de melk, ging staan en duwde de koelkast met haar heup dicht. ‘Clive werkt hier nu twee maanden, maar hij maakt niet de indruk erg betrokken te zijn.’

Het was een opluchting om na het hele drama stoom af te kunnen blazen. Dawn en Francine kenden elkaar al een eeuwigheid. Ze werkten als verpleegkundigen op dezelfde verdieping, Francine op intensive care, Dawn op Chirurgie. Francine, een slanke blondine, was mooi en teer, net als zo’n in zijdepapier verpakte porseleinen pop die je in speelgoedwinkels zag. Maar achter haar bevallige verschijning – haar elegante, slanke figuur en dat mooie, opgestoken haar – schulde een scherpzinnig manager die prima in staat was om, waar nodig, knopen door te hakken. Toen zij en Dawn vorig jaar beiden naar de functie van afdelingshoofd op Chirurgie hadden gesolliciteerd, was de keus moeilijk geweest. Dawn vroeg zich dikwijls af of zij het geworden was omdat Francine in het sollicitatiegesprek te zacht was overgekomen.

‘Van sommige beginnelingen vraag je je af waar hun verstand zit,’ zei Francine. ‘Laatst was er een die pertinent weigerde om tussen de patiënten door haar handen te wassen. Hoe vaak ik haar er ook aan herinnerde, ze keek me alleen maar met grote ogen aan en zei: “O sorry, zuster, helemaal vergeten.” Op een dag was ze hier in de keuken haar broodje aan het eten en bleef ze maar zeggen dat ze het vreemd vond smaken. Pas bij de laatste hap merkte ze dat er poep aan haar vingers zat.’

‘Mijn hemel.’ Dawn verslikte zich bijna in een slok koffie.

‘Nou, ja. De normen en waarden zijn tegenwoordig niet meer dezelfde als die van jou en mij – met name die van jou, Dawn. De patiënten blijven maar binnenstromen en we hebben te weinig personeel, dat is het probleem. Je loopt je soms te verbijten. Maar geef die Clive een kans. Je kunt nu eenmaal niet alles zelf doen.’

‘Nee, dat is zo.’

Dawn dronk haar koffie op en stond op om haar beker af te wassen. Francine sloeg haar gade vanaf de kleine, ronde tafel in de hoek.

‘Dawn, gaat het wel goed?’

‘Natuurlijk. Hoezo?’

‘Je ziet er moe uit. Je bent al een tijdje niet helemaal jezelf. Het was vast niet gemakkelijk allemaal, om na je werk ook nog eens de hele avond en nacht in je eentje voor je oma te moeten zorgen.’

‘Zo erg was het niet.’ Dawn spoot afwasmiddel in de beker. ‘Trouwens, Dora wilde per se niet in het ziekenhuis opgenomen worden. Ze zei dat het geen plek was voor oudjes.’

‘Nou, dan had ze geluk dat ze jou had,’ zei Francine. ‘Maar de dag na de begrafenis ging je al weer aan het werk. De dag erna! Dat is niet goed, Dawn. Niet gezond. Waarom neem je geen vakantie, nu alles achter de rug is? Gun jezelf tijd om bij te komen.’

‘Dat ga ik doen, Fran. Maar op dit moment is het te druk op de afdeling. Het komt nu niet uit om-’

Een angstig gezicht verscheen om het hoekje van de deur.

‘Zuster Hartnett, kunt u komen? De patiënt van bed negen heeft zijn beademingstube eruit getrokken.’

‘Ik kom eraan, Seema.’ Toen de verpleegkundige weer weg was, zei Francine: ‘Weet je, ik snap precies wat je bedoelt. Ik ben net zo. We zijn allebei een beetje... obsessief, denk ik. Dat moet ook wel, anders hou je zo’n baan niet vol. Maar je hebt naast je werk ook afleiding nodig. Je moet kunnen blijven relativeren. Je moet je leven niet opgeven voor het ziekenhuis. Maar goed, Seema wacht op me.’ Ze stond op van tafel. ‘Oké. Ik ga.’

In de bus naar huis dacht Dawn terug aan de woorden van Francine, terwijl ze uit het raam naar de zwaaiende bomen van Wandsworth Common keek. Ze bedoelde het goed, maar dit was niet het juiste moment om vakantie te nemen. Het ziekenhuis maakte moeilijke tijden door en een paar maanden geleden was Priya, een van de beste verpleegkundigen van haar team, met zwangerschapsverlof gegaan. Om haar te vervangen was Clive via een uitzendbureau ingehuurd, maar Dawn was niet erg blij met hem, van meet af aan al niet, en de gebeurtenissen van vandaag hadden daar bepaald geen verandering in gebracht. Het was gewoon uitgesloten dat ze nu vrij nam en de leiding aan hem overliet.

Ze was trouwens helemaal niet moe. Verre van dat. Ze had het er nog niet met Francine over gehad, maar nog niet zo lang geleden had ze een idee voor een omvangrijk nieuw project opgevat. Een van de grootste en ingewikkeldste projecten die ze ooit op zich had genomen, maar dat, daarvan was ze overtuigd, eenmaal tot uitvoering gebracht, van ongekend belang voor het ziekenhuis zou zijn.

Bij Crocus Road 59 kwam Milly hijgend naar het hek gerend om haar te begroeten.

‘Hallo, meisje.’ Dawn bukte zich om haar te aaien. ‘Hoe is het? Hoe was je dag?’

Milly blafte en draaide rondjes, terwijl ze elke centimeter van haar mollige lijf tegen Dawn probeerde aan te drukken. Haar donkere snuit zat onder de grijze vlekjes, maar haar heldere, driehoekige labradorogen waren nog steeds glanzend en alert.

‘Lieve oude schat.’ Dawn woelde door het zachte borsthaar. ‘De hele dag alleen. Je mist Dora, hè?’

Zij miste Dora. Het was nog steeds vreemd om de deur naar het nauwe halletje met het gestreepte behang open te maken en Dora niet haastig uit de keuken te zien komen om haar met een grap of kletspraatje te begroeten: ‘Dawn, je raadt nooit wat die nieuwe jongeman van de apotheek tegen mevrouw Morton zei...’ Als ze nu aan haar oma dacht, zag ze haar voor zich zoals ze altijd was geweest: stevig, vrolijk en energiek, niet de uitgeteerde, door pijn

gekwelde vrouw die ze later was geworden. De zitkamer was weer terug in de oude staat, het bed, de po en de slaappillen waren weggehaald, de met kwastjes versierde lampen en het driedelige, goudkleurige bankstel stonden weer op hun plaats. Net als op de dag dat Dawn er kwam wonen toen ze tien was. Dora lag er niet meer, bleek en uitgeput in de kussens, haar smalle gezicht verwrongen van de pijn. Dawn sloot de deur achter zich en liep naar de keuken.

Na het eten spreidde ze de aantekeningen voor haar nieuwe project voor zich uit op de keukentafel. Het project was nog in een pril stadium. Er was nog enorm veel werk en onderzoek te doen, maar als het uitpakte zoals ze hoopte was de toekomst van het St. Iberius veiliggesteld.

Het idee was een paar maanden geleden bij haar opgekomen, kort na het overlijden van Dora. Priya was net met zwangerschapsverlof en Clive was nog niet bij het St. Iberius begonnen. Er was zo weinig personeel op de afdeling dat Dawn twee diensten achter elkaar had moeten werken. Ze was rond middernacht thuisgekomen en had zich bekaf op bed laten vallen. Tegen de ochtend had ze de droom.

Het St. Iberius stond in brand. In de gang hingen dikke, zwarte rookwolken. Het snerpende gieren van het brandalarm weerkaatste tegen de muren van de brandtrap.

‘Hierheen! Deze kant op.’ De brandweercommandant leidde de paniekerige menigte naar de trap. Leunend op de armen van de verpleegkundigen sleepten de patiënten zich voort, hun infusen en zuurstofmaskers stevig tegen hun borst geklemd.

Achter hen klonk het zwakke roepen van de patiënten die nog op de afdeling lagen: ‘Help! Laat ons niet achter!’

‘Ze kunnen niet lopen,’ zei Dawn ongerust. ‘Hoe krijgen we ze naar buiten?’

‘Dat kan niet,’ zei de brandweercommandant. ‘We zitten vijf-hoog. We moeten ze achterlaten.’

Dawn stelde zich voor hoe de patiënten worstelden om hun bed te ontvluchten: meneer Cantwell met zijn gebroken rug, mevrouw

Murray met haar longemfyseem, meneer Ugabe met zijn geamputeerde been. Verward in hun lakens, niet in staat om uit bed te komen, gedoemd te blijven liggen en in paniek toe te zien hoe de vlammen dichterbij kwamen.

Ze moest terug. Dawn was verantwoordelijk voor hen: ze kon hen niet achterlaten. Ze verliet het trappenhuis en zocht op de tast de weg terug naar de zaal.

‘Zuster,’ huilden de stemmen. ‘Help ons.’

‘Ik kom eraan. Hou vol.’ Maar de rook was dikker nu, brandde in haar keel, beet in haar ogen. Ze moest haar ogen dichtknijpen en stak haar handen tastend voor zich uit. Telkens als ze iets aanraakte, dacht ze dat ze de deuren naar de zaal had bereikt, maar telkens bleek het gewoon weer een muur te zijn. De kreten veranderden in gegil toen de vlammen de bedden bereikten. Ook Dawn schreeuwde.

Ze was behoorlijk van de kaart toen ze wakker werd. De droom was zo levensecht geweest: de hete, bijtende rook, het gevoel van paniek en machteloosheid. Maar toen ze eenmaal was opgestaan en in haar ochtendjas een kop thee dronk in de keuken en het zonlicht door de matglazen van de achterdeur binnenstroomde, kwam ze weer tot zichzelf en kon ze weer logisch nadenken. Nu begreep ze waarom ze die droom had gehad. De kranten stonden de laatste tijd vol met verhalen over griepepidemieën. In het parlement werden vragen gesteld: *Kunnen onze ziekenhuizen het aan?*

Ook Dawn had zich dat afgevraagd. Sinds ze tot afdelingshoofd was gepromoveerd, was ze niet alleen verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken van haar afdeling, maar ook voor de toekomstige ontwikkeling van het St. Iberius. De Spoedeisende Hulp barstte uit zijn voegen, de patiënten waren op elkaar gestouwd als blikken bonen in een supermarkt en operaties werden dagelijks geannuleerd vanwege een tekort aan bedden. Wat moesten ze in hemelsnaam beginnen als er iets gebeurde waardoor het aantal patiënten plotseling snel zou toenemen?

Het St. Iberius had een rampenplan. Dawn had een kopie mee

naar huis genomen om het te bestuderen. Van de tweehonderd bladzijden dicht op elkaar gedrukte tekst waren de belangrijkste punten: 1) roep extra personeel op en 2) verdeel het teveel aan patiënten over andere ziekenhuizen. De hele aanpak riekte naar struisvogelpolitiek. Stel dat de hele stad getroffen werd en er geen andere ziekenhuizen beschikbaar waren? Dawn stelde zich de run op het St. Iberius voor, kreunende, bloedende patiënten samengepakt op de grond, gedrang bij de deuren. Sinds de droom had ze een naar voorgevoel. Dergelijke dingen kwamen in golven. Ze was ervan overtuigd dat er iets vreselijks zou gebeuren; het was slechts een kwestie van tijd. En als het zover was moesten ze erop voorbereid zijn.

Ze werkte tot laat in de avond, bestudeerde verslagen van rampen in andere landen, maakte aantekeningen over tekort aan apparatuur, stroomuitval, kruisbesmetting. Om elf uur begon ze te gapen en ze borg de papieren op. Milly stond bij de achterdeur te wachten om uitgelaten te worden.

Het was een vochtige en koude avond in april. Het licht uit het keukenraam schilderde een knalgeel vierkant op het gras. Ergens van achter de huizen blafte een hond, een eenzaam klinkend gekef. Terwijl ze op het stoepje voor de deur stond te wachten, dacht Dawn opnieuw aan Jack Benson, aan de angst op zijn gezicht onder het zuurstofmasker, zijn verbeteren, wanhopige strijd om lucht, en aan de beslissing die ze in een fractie van een seconde had moeten nemen en die gelukkig de juiste was gebleken. Ze hoopte dat het goed met hem ging.

Als iemand haar er op dat moment naar gevraagd had, zou ze hebben geantwoord dat van alle patiënten die ze die dag gezien had, ze zich Jack Benson waarschijnlijk het beste herinnerde.

Ze zou het mis hebben.